

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ВВФК від 26.05.22 № 22/2.

Директор коледжу

 Олександр Коновалюк

УКРАЇНСЬКА МОВА

ПРОГРАМА

вступної співбесіди

підготовки
галузі знань

фахового молодшого бакалавра
08 Право
14 Електрична інженерія
19 Архітектура і будівництво
20 Аграрні науки та
продовольство
27 Транспорт

Спеціальності

081 «Право»
141 «Електроенергетика,
електротехніка та
електромеханіка»
193 «Геодезія та землеустрій»
208 «Агроінженерія»
274 «Автомобільний
Транспорт

Розглянуто і схвалено
на засіданні Педагогічної ради
коледжу 26.05.2022, протокол №117

Володимир
2022 рік

Пояснювальна записка

Співбесіда – форма вступного випробування, яка передбачає певний рівень підготовки абітурієнтів, які вступають до Коледжу на основі повної загальної середньої освіти для здобуття освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра. Співбесіда проходить в усній формі у вигляді індивідуальної бесіди з кожним вступником.

Програма вступної співбесіди з української мови складена відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових розділів:

- Стилїстика
- Лексикологія
- Фразеологія
- Орфоепія
- Фонетика. Графіка
- Будова слова та словотвір
- Морфологія
- Синтаксис
- Способи відтворення чужого мовлення
- Орфографія

Мета та завдання вступної співбесіди

Метою вступної співбесіди з навчальної дисципліни «українська мова» є:

- виявити рівень навчальних досягнень та ступінь підготовленості з української мови вступників з метою їх подальшого навчання у Володимир-Волинському фаховому коледжі;

Основними завданнями співбесіди з навчальної дисципліни «українська мова» є:

- оцінити знання мовних закономірностей, правил орфографії та пунктуації;
- виявити уміння розпізнавати мовні явища і закономірності;

Згідно з вимогами навчальної програми абітурієнти повинні

знати:

- стилі сучасної української літературної мови;
- що вивчає лексикологія, систему лексичних значень слів: багатозначні слова, омоніми, антоніми, синоніми, пароніми; склад лексики сучасної української мови з погляду її походження; активну і пасивну лексику;
- джерела і класифікацію фразеологізмів;
- основні норми української літературної вимови;
- предмет і завдання фонетики, поняття про фонему, склад, наголос, класифікацію голосних та приголосних звуків, найдавніші та позиційні чергування фонем, асиміляцію та дисиміляцію, спрощення в групах приголосних звуків;
- вчення про будову слова та основні словотворчі засоби мови; способи словотворення;
- поняття про граматичні категорії, значення і форми слів; єдність граматичного і лексичного значень слів;
- систему частин мови, принципи їх виділення, основні граматичні категорії повнозначних і службових частин мови;
- поняття про словосполучення, його будову значення, види граматичних зв'язків у словосполученні;
- типи односкладних речень;
- систему простих ускладнених речень, їх пунктуацію;
- види складних двокомпонентних та багатоконпонентних речень, їх пунктуацію;
- способи відтворення чужого мовлення;
- основні правила орфографії та переносу слів з рядка в рядок;

вміти:

- розрізняти лексику усіх стилів сучасної української літературної мови, визначати стиль;
- визначати належність слів до певної лексичної категорії: однозначні й багатозначні, загальноживані (нейтральні) і стилістично забарвлені слова, пароніми, омоніми, архаїзми, історизми, неологізми;
- співвідносити фразеологізми та їх лексичне значення;
- розуміти явище синонімії та антонімії серед фразеологізмів;
- ставити правильно наголос у словах відповідно до орфоепічних норм;
- розташувати слова за алфавітом;
- розрізняти в словах тверді і м'які, дзвінки і глухі приголосні, ненаголошені й наголошені голосні;
- визначати основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, звукове значення букв у слові;
- розпізнавати частини мови, знати їх граматичні категорії та значення;
- знаходити і виправляти помилки на вивчені правила орфографії;
- виділяти у слові закінчення, корінь, префікс, суфікс та основу;
- які слова є незмінними;
- розрізняти форми слова і спільнокореневі слова;
- розрізняти структурні відмінності простих, ускладнених і складних речень, складних речень із сурядним і підрядним зв'язком;
- визначати види складних речень (сполучникові й безсполучникові), засоби зв'язку між частинами речення у складному, межі частин у складному реченні,
- правильно ставити розділові знаки у різних синтаксичних структурах;
- знаходити і виправляти пунктуаційні помилки на вивчені правила;
- знаходити складнопідрядне речення у тексті, у тому числі з кількома підрядними частинами;
- визначати головну і підрядну частини, види складнопідрядних речень, їх істотні ознаки, межі головної і підрядної частин, кількість частин;
- розрізняти сполучники і сполучні слова;
- визначати головні та другорядні члени речення;
- редагувати лексичні, граматичні, стилістичні помилки у словосполученнях.

Під час проведення співбесіди вступнику забороняється використовувати підручники, засоби технічної інформації, мобільні телефони, навчальні посібники та інші матеріали, що не передбачені рішенням Приймальної комісії. У разі користування вступником під час співбесіди зазначеними засобами інформації, він відсторонюється від участі у співбесіді.

За результатами співбесіди приймається протокольне рішення щодо надання вступнику рекомендацій до зарахування.

Інформаційний обсяг вступної співбесіди

1. Стилїстика

Поняття про стилї української мови. Основні ознаки та функції наукового, розмовного, публіцистичного, художнього, офіційно-ділового, конфесійного та епістолярного стилїв.

2. Лексикологія

Слово і його лексичне значення. Пряме і переносне значення слова. Види переносного значення слова.

Омоніми. Види омонімів. Способи розрізнення багатозначних слів та омонімів.

Антоніми. Стилїстичні фігури, в основі яких лежить використання антонімів(антитеза та оксиморон).

Синоніми. Синонімічний ряд(синонімічне гніздо). Види синонімів. Значення синоніми для увиразнення тексту.

Пароніми.

Лексика української мови за походженням. Споконвічно українська лексика. Запозичена лексика як джерело збагачення лексичного складу мови. Джерела запозичення. Калькування. Варваризми. Екзотизми. Правильне і доцільне використання запозичень в усному і писемному мовленні.

Лексика української мови за сферою та стилїстичною диференціацією. Активна та пасивна лексика. Міжстильова лексика. Стилїстично забарвлена лексика українського народу. (Лексика усного мовлення, лексика писемного мовлення, лексика офіційно-ділового стилю, публіцистичного та наукового; емоційно-експресивна лексика, просторічні слова).

3. Фразеологія

Види фразеологізмів . Термінологічні та фразеологічні словосполучення. Види фразеологічних словосполучень . Джерела фразеологізмів. Роль фразеологізмів для увиразнення мовлення (прислів'я, приказки, крилаті вирази, стійкі народні порівняння, побажання, каламбури). Багатозначність, синонімія та антонімія фразеологізмів.

4. Орфоепія

Відображення вимови голосних (наголошених і ненаголошених) через фонетичну транскрипцію. Відображення вимови приголосних звуків (африкатів, м'яких приголосних і твердих, шиплячих). Уподібнення, спрощення, подовження приголосних. Вимова слів з апострофом.

5. Фонетика. Графіка

Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінкі й глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й не наголошені склади. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування у-в, і-й.

6. Будова слова та словотвір

Морфемна структура слова. Типи основ.

Написання префіксів та суфіксів.

Основні способи словотвору (морфологічні та неморфологічні). Основні способи творення іменників, прикметників, дієслів та прислівників. Помилки, пов'язані із неправильним повторенням спільнокореневих слів та способи їх усунення.

7. Морфологія

Основні граматичні категорії іменника. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої

відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви -а(-я), -у(-ю) в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Власні і загальні назви. Правопис Прізвищ, імен та по батькові. Вживання великої букви у власних назвах.

Основні граматичні категорії прикметника. Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Явища взаємопереходу прикметників з одного розряду в інший. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи).

Творення присвійних прикметників. Написання складних прикметників.

Займенник. Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.

Числівник. Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості й складені. Типи відмінювання кількісних числівників:

- 1) *один, одна;*
- 2) *два, три, чотири;*
- 3) *від п'яти до двадцяти, тридцять, п'ятдесят ... вісімдесят;*
- 4) *сорок, дев'яносто, сто;*
- 5) *двісті - дев'ятсот;* 3
- 6) *нуль, тисяча, мільйон, мільярд;*
- 7) *збірні;*
- 8) *дробові.*

Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Узгодження числівників з іменниками.

Дієслово. Дієсловом як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

Редагування речень із дієприслівниковими зворотами.

Прислівник. Розряди за значенням. Ступенювання прислівників. Правопис прислівників.

Службові частини мови.

Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника.

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиночні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені).

Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні.

Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова.

8. Синтаксис

Словосполучення

Завдання синтаксису. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені.

Речення

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю засобів ускладнення (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).

Просте двоскладне речення

Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження.

Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні

Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок).

Односкладні речення

Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Розділові знаки в односкладному реченні.

Просте ускладнене речення

Узагальнюючі слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки - непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнюючі члени речення. Розділові знаки в односкладними членами.

Складне речення

Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному:

- 1) інтонація й сполучники або сполучні слова;
- 2) інтонація.

Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

Складносурядне речення

Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення.

Складнопідрядне речення

Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами:

- 1) складнопідрядні речення з послідовною підрядністю;
- 2) складнопідрядні речення з однорідною підрядністю;
- 3) складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю.

Безсполучникове складне речення

Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями:

- 1) з однорідними частинами-реченнями (рівноправними);
- 2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною).

Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку

Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.

9. Способи відтворення чужого мовлення

Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог.

10. Орфографія

Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Спрощення в групах приголосних. Сполучення йо,ьо. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс (самостійних та службових частин мови. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис *н* та *нну* прикметниках і дієприкметниках, *не* з різними частинами мови.

Критерії оцінювання

При оцінюванні відповідей до уваги беруть такі критерії:

- уміння говорити українською мовою з дотриманням правил орфоепії;
- рівень засвоєння орфоепічних, граматичних, лексичних, стилістичних умінь і навичок;
- уміння розрізняти звуки мови, визначати голосні та приголосні звуки, їх характеристику; ділити слово на склади, розпізнавати явища уподібнення приголосних звуків, спрощення в групах приголосних, основні випадки чергування звуків;
- уміння розпізнавати вивчені орфограми і пояснювати їх за допомогою правил; правильно писати слова з вивченими орфограмами;
- відділяти закінчення від основи, добирати спільнокореневі слова, розрізняти форми слова і спільнокореневі слова; визначати спосіб творення слів;
- пояснювати відомі слова, добирати до слів синоніми й антоніми, використовувати їх у мовленні; пояснювати значення фразеологізмів, крилатих висловів;
- розпізнавати частини мови, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль;
- розрізняти словосполучення і речення, визначати типи підрядного зв'язку в словосполученні і реченні;
- визначати структуру речення, вид речення, правильно ставити розділові знаки й обґрунтовувати їх постановку;
- визначати речення з прямою мовою, слова автора й пряму мову, замінювати пряму мову непрямою.

Під час співбесіди член комісії задає абітурієнту два запитання з української мови, кожне з яких оцінюється максимально 3 балами.

1 бал отримує абітурієнт, який виявляє знання й розуміння основних положень даної теми, але викладає матеріал не досить повно, допускає неточності у визначенні понять або у формулюванні правил; не вміє глибоко й переконливо обґрунтовувати свої думки й відчуває труднощі під час добору прикладів; викладає матеріал непослідовно й допускає мовленнєві помилки.

2 бали отримує абітурієнт, який демонструє знання й розуміння необхідного матеріалу, однак у відповіді є певні фактичні помилки, які він виправляє після зауваження члена комісії.

3 бали отримує абітурієнт, який ґрунтовно й повно викладає теоретичний матеріал, дає правильне визначення мовних понять; демонструє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки; наводить необхідні приклади, дібрані самостійно; не допускає мовленнєвих помилок; уміє практично застосувати теоретичний мовленнєвий матеріал.

За сумою отриманих балів із української мови (за відповідь абітурієнт може отримати від 1 до 6 балів) і математики (за відповідь абітурієнт може отримати від 1 до 6 балів) виставляється підсумкова оцінка співбесіди (від 1 до 12 балів), яка переводиться в 200 бальну систему оцінювання.

За результатами співбесіди приймається протокольне рішення щодо надання вступнику рекомендацій до зарахування.

Додаток до Правил прийому до Володимир-Волинського фахового коледжу в 2022 році

Таблиця відповідності за 12-бальною шкалою, значенням 100-200-бальної шкали

1	100
1,1	100
1,2	100
1,3	100
1,4	100
1,5	100
1,6	100
1,7	100
1,8	100
1,9	100
2	100
2,1	101
2,2	102
2,3	103
2,4	104
2,5	105
2,6	106
2,7	107
2,8	108
2,9	109
3	110
3,1	111
3,2	112
3,3	113
3,4	114

3,5	115
3,6	116
3,7	117
3,8	118
3,9	119
4	120
4,1	121
4,2	122
4,3	123
4,4	124
4,5	125
4,6	126
4,7	127
4,8	128
4,9	129
5	130
5,1	131
5,2	132
5,3	133
5,4	134
5,5	135
5,6	136
5,7	137
5,8	138
5,9	139

6	140
6,1	141
6,2	142
6,3	143
6,4	144
6,5	145
6,6	146
6,7	147
6,8	148
6,9	149
7	150
7,1	151
7,2	152
7,3	153
7,4	154
7,5	155
7,6	156
7,7	157
7,8	158
7,9	159
8	160
8,1	161
8,2	162
8,3	163
8,4	164

8,5	165
8,6	166
8,7	167
8,8	168
8,9	169
9	170
9,1	171
9,2	172
9,3	173
9,4	174
9,5	175
9,6	176
9,7	177
9,8	178
9,9	179
10	180
10,1	181
10,2	182
10,3	183
10,4	184
10,5	185
10,6	186
10,7	187
10,8	188
10,9	189

11	190
11,1	191
11,2	192
11,3	193
11,4	194
11,5	195
11,6	196
11,7	197
11,8	198
11,9	199
12	200

Рекомендована література

1. Бондаренко Н. В. Українська мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. [Текст] / Н. В. Бондаренко, А. В. Ярмолюк. – К.: Освіта, 2005. – 272 с.
2. Єрмоленко С. Я. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. [Текст] / С. Я. Єрмоленко, В. Т. Сичова. – К.: Грамота, 2005. – 240 с.
3. Бондаренко Н. В. Українська мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. [Текст] / Н. В. Бондаренко, А. В. Ярмолюк. – К.: Освіта, 2006. – 240 с.
4. Глазова О. П. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. [Текст] / О. П. Глазова, Ю. В. Кузнецов. – К.: Педагогічна преса, 2006. – 288 с.
5. Єрмоленко С. Я. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. [Текст] / С. Я. Єрмоленко, В. Т. Сичова. – К.: Грамота, 2006. – 296 с.
6. Пентилюк М. І. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. [Текст] / М. І. Пентилюк, І. В. Гайдаєнко, А. І. Ляшкевич, С. А. Омельчук. – К.: Освіта, 2006. – 272 с.
7. Біляєв О. М. Українська мова: Підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. [Текст] / О. М. Біляєв, М. І. Пентилюк, Л. М. Симоненкова, Т. П. Симоненкова. – К.: ВД «Афон», 2004. – 128 с.
8. Олійник О. Б. Українська мова: Підручник для 7 кл. середньої школи. [Текст] / О. Б. Олійник. – К.: Вікторія, 2003. – 364 с.
9. Передрій Г. Р. Рідна мова: Підруч. для 7 кл. [Текст] / Г. Р. Передрій, Л. В. Скуратівський, Г. Т. Шелехова, Я. І. Остаф. – К.: Освіта, 2003. – 272 с.
10. Ющук І. П. Рідна мова: Підруч. для 7 кл. [Текст] / І. П. Ющук. – К.: Арт-Освіта, 2004. – 288 с.
11. Ющук І. П. Рідна мова: Підруч. для 8 кл. [Текст] / І. П. Ющук. – К.: Арт-Освіта, 2004. – 256 с.
12. Біляєв О. М. Українська мова: Підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. [Текст] / О. М. Біляєв, М. І. Пентилюк, Л. М. Симоненкова, Т. П. Симоненкова. – К.: ВД «Афон», 2004. – 128 с.
13. Олійник О. Б. Українська мова: Підруч. для 8 кл. серед. шк. [Текст] / О. Б. Олійник. – К.: Вікторія, 2004. – 288 с.
14. Біляєв О. М. Українська мова: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. [Текст] / О. М. Біляєв, М. І. Пентилюк, Л. М. Симоненкова, Т. П. Симоненкова. – К.: Освіта, 2002. – 208 с.
15. Олійник О. Б. Українська мова: Підруч. для 9 кл. середньої школи. [Текст] / О. Б. Олійник. – К.: Вікторія, 2003. – 384 с.
16. Шелехова Г. Т., Остаф Я. І., Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підручник для 9 кл. [Текст] / Г. Т. Шелехова, Я. І. Остаф, Л. В. Скуратівський. – К.: Освіта, 2002. – 256 с.
17. Біляєв О. М. Українська мова: Підруч. для 10–11 кл. загальноосвіт. навч. закл. [Текст] / О. М. Біляєв, Л. М. Симоненкова, Л. В. Скуратівський, Г. Т. Шелехова. – К.: Освіта, 2004. – 384 с.
18. Олійник О. Б. Українська мова: Підруч. для 10–11 кл. середньої школи. [Текст] / О. Б. Олійник. – К.: Вікторія, 2004. – 448 с.
19. Стоян Л. М. Українська мова: Посібник з орфографії та пунктуації [Текст] / Л. М. Стоян. – К., 1998. – 96 с.
20. Плющ М. Я. Українська мова. Довідник / М. Я. Плющ, Н. Я. Грипас. – К.: Освіта, 2002. – 228 с.
21. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови / І. П. Ющук. – К.: Освіта, 2005. – 208 с.